

ZAKON O SUDOVIMA

I. OPĆE ODREDBE	2
II. USTROJSTVO, DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA	4
1. Ustrojstvo sudova	4
2. Djelokrug i nadležnost sudova	5
III. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA	7
2. Sudski odjeli	9
3. Glasnogovornik suda	10
IV. POSEBNE ODREDBE O UNUTARNJEM USTROJSTVU VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE	11
V. SUDAČKO VIJEĆE	12
VI. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU	15
VII. PRAVOSUDNA UPRAVA	16
VIII. PRAVOSUDNA INSPEKCIJA	18
IX. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA	19
1. Obnašanje sudačke dužnosti	19
2. Prava suca	19
3. Dužnosti suca	20
4. Praćenje rada sudaca	21
5. Odgovornost za štetu	23
X. KODEKS SUDAČKE ETIKE	23
XI. SUDSKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI	23
1. Sudski savjetnici	24
2. Sudački vježbenici	25
3. Stručni suradnici	25
XII. OSIGURANJE OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA	25
XIII. SUCI POROTNICI	26
XIV. STALNI SUDSKI TUMAČI, VJEŠTACI I PROCJENITELJI	27
1. Stalni sudski tumači	27
2. Stalni sudski vještaci	27
3. Stalni sudski procjenitelji	28
XV. ČUVANJE TAJNOSTI PODATAKA	28
XVI. SREDSTVA ZA RAD SUDOVA	29
1. Osiguranje sredstava	29
2. Sredstva za posebne namjene	29
XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	30
Prijelazne i završne odredbe iz NN 33/15	31

ZAKON O SUDOVIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova ako nije određena drugim zakonom, unutarnje ustrojstvo sudova, poslovi sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, poslovi ravnatelja sudske uprave, zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave i pravosudna inspekcija, prava i dužnosti sudaca, poslovi tajnika suda, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova, imenovanje sudaca porotnika, uvjeti i postupak za imenovanje stalnih sudskih tumača, vještaka i procjenitelja te sredstva za rad sudova.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu za osobe u muškom rodu uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe (sudac/sutkinja, savjetnik/savjetnica, vježbenik/vježbenica i dr.).

Članak 2.

Sudovi su tijela državne vlasti koja sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

Članak 3.

(1) Sudovi štite Ustavom, međunarodnim ugovorima i zakonima utvrđeni pravni poredak Republike Hrvatske te osiguravaju jedinstvenu primjenu prava, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom.

(2) Sudovi odlučuju u sporovima o temeljnim pravima i obvezama čovjeka, o pravima i obvezama Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o pravima i obvezama drugih pravnih osoba, izriču kazne i druge mjere počiniteljima kaznenih djela i prekršaja utvrđenih zakonom i drugim propisima, odlučuju o zakonitosti općih i pojedinačnih akata javnopravnih tijela, rješavaju sporove o osobnim odnosima građana, radne, trgovačke, imovinske i druge građanskopravne sporove te odlučuju u drugim pravnim stvarima kad je to zakonom određeno.

Članak 4.

(1) Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

(2) Odlučivanje u pojedinim pravnim stvarima iz sudskog djelokruga ugovorom se može povjeriti arbitražnim sudovima sukladno zakonu.

(3) Svatko ima pravo podnijeti pisano ili usmeno predstavku predsjedniku suda na rad suda ili suca zbog odugovlačenja postupka u kojem je stranka ili ima pravni interes, odnosno zbog nedoličnog ili neprimjerenog ponašanja suca i drugog zaposlenika u službenim odnosima sa strankom koje je suprotno etičkom kodeksu i dobiti odgovor na njih. Predsjednik suda dužan je odgovoriti na predstavku najkasnije u roku od 30 dana od dana njezina zaprimanja.

Članak 5.

Sudovi sude na temelju Ustava, međunarodnih ugovora, zakona i drugih važećih izvora prava.

Članak 6.

(1) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke, posebno svaki oblik prisile prema sucima, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja na način suprotan načelima demokratskog društva, a koje ima za svrhu utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka.

(2) Odluku suda smije mijenjati i ukidati samo sud u čiju nadležnost spada predmet u postupku propisanom zakonom.

(3) Svatko u Republici Hrvatskoj dužan je poštivati pravomoćnu i ovršnu odnosno izvršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti.

(4) Rad sudova je javan, osim kada je Ustavom ili zakonom isključeno sudjelovanje javnosti.

Članak 7.

- (1) U pravnim stvarima iz sudske nadležnosti u prvom stupnju sudi sudac pojedinac. Zakonom se određuje kada u prvom stupnju sudovi sude u vijeću.
- (2) Sudovi višeg stupnja sude u vijeću, osim kada je zakonom određeno da sudi sudac pojedinac.
- (3) U suđenju sudjeluju i sudski savjetnici te suci porotnici sukladno zakonu.

Članak 8.

- (1) Suci imaju imunitet sukladno ovom Zakonu.
- (2) Sudac ili sudac porotnik ne može biti pozvan na odgovornost za izraženo mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke, osim ako se radi o kršenju zakona od strane suca koje je kazneno djelo.
- (3) Sudac ne može u postupku pokrenutom zbog kaznenog djela učinjenog u obavljanju sudačke dužnosti biti pritvoren niti mu može biti određen istražni zatvor bez odobrenja Državnog sudbenog vijeća. Iznimno, sudac može biti pritvoren ili mu može biti određen istražni zatvor bez odobrenja Državnog sudbenog vijeća ako je zatečen u činjenju kaznenog djela počinjenog u obavljanju sudačke dužnosti za koje je propisana kazna zatvora u trajanju duljem od pet godina. O tome se izvješćuje predsjednik Državnog sudbenog vijeća.
- (4) Za kaznena djela za koja se postupak pokreće po privatnoj tužbi, prijedlogu ili se radi o preuzimanju kaznenog progona od strane oštećenika, kazneni postupak protiv suca ne može se pokrenuti niti voditi bez odobrenja Državnog sudbenog vijeća.
- (5) Ako se Državno sudbeno vijeće ne može sastati, odobrenje za lišenje slobode suca ili za vođenje kaznenog postupka protiv njega daje i o njegovom imunitetu odlučuje predsjednik Državnog sudbenog vijeća. Odluku predsjednika u roku od osam dana mora raspraviti Državno sudbeno vijeće te donijeti konačnu odluku.

Članak 9.

Plaće sudaca uređuju se zakonom.

Članak 10. (NN 33/15)

- (1) Poslovi se sucima i sudskim vijećima raspodjeljuju prema rasporedu utvrđenom za svaku godinu (godišnji raspored poslova). Predmet koji je prema takvom rasporedu dodijeljen određenom sucu ili vijeću smije biti dodijeljen drugom sucu ili vijeću samo u slučaju njihove spriječenosti.
- (2) Pravomoćan godišnji raspored poslova predsjednik suda dužan je dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda i Ministarstvu pravosuđa.
- (3) Utvrđen godišnji raspored poslova mora se u tijeku godine mijenjati zbog znatnijeg povećanja ili smanjenja broja predmeta određene vrste, zbog neujednačenosti dodjele u prethodnom razdoblju, zbog potrebe da se pojedinim vrstama predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prvenstvo rješavanja, zbog dulje odsutnosti suca, sudskog savjetnika ili drugog zaposlenika, kao i iz drugih opravdanih razloga.
- (4) Više tijelo sudske uprave može po službenoj dužnosti ili povodom prigovora i primjedbi izmijeniti ili dopuniti godišnji raspored poslova, ukinuti i vratiti ga na dopunu predsjedniku suda koji ga je donio, odnosno potvrditi doneseni godišnji raspored poslova.
- (5) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će svaka tri mjeseca održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih sudova na kojima će raspraviti i utvrditi je li došlo do znatnijeg povećanja ili smanjenja broja određene vrste drugostupanjskih predmeta županijskih sudova, neujednačenosti dodjele drugostupanjskih predmeta u prethodnom razdoblju, potrebe da se pojedinim vrstama tih predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prvenstvo rješavanja ili postoje drugi opravdani razlozi za izmjenama godišnjih rasporeda poslova županijskih sudova.

Članak 11. (NN 33/15)

- (1) Predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda će odrediti da u pojedinoj vrsti predmeta postupa drugi stvarno i mjesno nadležni sud, ako sud koji je po zakonu stvarno i mjesno nadležan zbog velikog broja predmeta koje ima u radu ne može u razumnom roku raspraviti te predmete i donijeti odluku, zbog postizanja ravnomjerne opterećenosti sudova ili zbog promjena u stvarnoj i mjesnoj nadležnosti sudova.
- (2) Prijedlog za donošenje rješenja iz stavka 1. ovog članka mogu dati predsjednik suda i ministar pravosuđa. Predsjednik zajedničkog neposredno višeg suda odredit će rješenjem koji se predmeti ustupaju na suđenje drugom stvarno i mjesno nadležnom sudu.
- (3) Sud prvog stupnja kojem je predmet ustupljen o tome će obavijestiti stranke, odnosno njihove punomoćnike ili zastupnike uz prvo pismeno koje im bude upućeno.
- (4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka strankama i njihovim punomoćnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza. Odvjetnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza i pravo na naknadu troškova za

izbivanje iz pisarnice za vrijeme putovanja određeni Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ako putovanje do drugog suda i natrag do mjesta ureda traje duže od tri sata.

(5) Naknada troškova iz stavka 4. ovoga članka isplatit će se na teret državnog proračuna, u dijelu u kojem su ti troškovi veći od onih koje bi stranke imale da se postupak vodi pred mjesno nadležnim sudom.

(6) Odluka o troškovima iz ovoga članka donijet će se zajedno s odlukom o troškovima postupka.

Članak 12.

(1) U obavljanju sudbene vlasti sudovi su jedan drugom dužni pružati pravnu pomoć.

(2) Državna tijela i pravne osobe dužni su pružati pomoć sudovima u obavljanju sudbene vlasti.

(3) Sudovi pružaju pravnu pomoć i stranim sudovima sukladno zakonu.

(4) Sudovi pružaju pravnu pomoć arbitražnim sudovima ako je njihov zahtjev utemeljen na zakonu, ako je zatražena pravna radnja dopuštena po zakonu i ako je za poduzimanje te radnje zamoljeni sud nadležan. Pravna pomoć stranim arbitražnim sudovima pruža se po pravilima za pružanje pomoći stranim sudovima.

Članak 13.

(1) Sud ima pečat koji sadrži naziv suda te naziv i grb Republike Hrvatske.

(2) Na zgradi u kojoj je smješten sud moraju biti istaknuti naziv suda, grb i zastava Republike Hrvatske.

II. USTROJSTVO, DJELOKRUG I NADLEŽNOST SUDOVA

1. Ustrojstvo sudova

Članak 14.

(1) U Republici Hrvatskoj sudbenu vlast obavljaju redovni i specijalizirani sudovi te Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(2) Redovni sudovi su općinski sudovi i županijski sudovi.

(3) Specijalizirani sudovi su trgovački sudovi, upravni sudovi, prekršajni sudovi, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

(4) Najviši sud u Republici Hrvatskoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(5) Zakonom se mogu prema stvarnoj nadležnosti ili za određena pravna područja ustanovljavati i drugi redovni i specijalizirani sudovi.

Članak 15. (NN 33/15)

(1) Općinski i prekršajni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja.

(2) Županijski, trgovački i upravni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više županija ili dijela županije.

(3) Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske ustanovljavaju se za područje Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu.

(4) Vrhovni sud Republike Hrvatske ima sjedište u Zagrebu.

Članak 16. (NN 33/15)

(1) Sudovi obavljaju sudbenu vlast u svom sjedištu.

(2) Općinski, županijski, trgovački, upravni i prekršajni sudovi mogu iznimno obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda u stalnim službama i odjelima.

(3) Stalna služba i odjel iz stavka 2. ovog članka su ustrojstvene jedinice suda koje se osnivaju na području njegove nadležnosti, na kojem zbog broja stanovnika, priliva pojedine vrste predmeta i drugih opravdanih razloga postoji potreba za takvim djelovanjem suda.

(4) Sudovi iz stavka 2. ovog članka sudbenu vlast mogu obavljati i održavanjem sudbenih dana izvan sjedišta.

(5) Odluku o osnivanju i prestanku rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda donosi ministar pravosuđa.

(6) Odluku o održavanju i prestanku održavanja sudbenih dana donosi ministar pravosuđa uz prethodno mišljenje predsjednika suda.

(7) Prijedlog za donošenje odluke iz stavaka 5. i 6. ovog članka mogu podnijeti predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

2. Djelokrug i nadležnost sudova

Članak 17.

Nadležnost sudova određuje se ovim Zakonom i drugim zakonima.

Članak 18.

Pored nadležnosti propisane drugim zakonima, općinski sudovi:

1. rješavaju izvanparnične i ovršne predmete,
2. rješavaju ostavinske predmete, zemljišnoknjižne predmete i vode zemljišne knjige,
3. odlučuju o priznanju i ovrši odluka stranih sudova,
4. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti,
5. obavljaju poslove međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije u postupcima iz svoje nadležnosti.

Članak 19.

Pored nadležnosti propisane drugim zakonima, županijski sudovi:

1. provode istražni i javnobilježnički stegovni postupak zbog stegovnih prijestupa i odlučuju o tim prijestupima u prvom stupnju, kad je to određeno zakonom,
2. odlučuju o žalbama protiv odluka u stegovnim postupcima zbog neurednosti u obavljanju poslova javnih bilježnika kad je to određeno zakonom,
3. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti,
4. obavljaju poslove međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije u postupcima iz svoje nadležnosti,
5. provode izvršenje strane kaznene odluke,
6. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 20.

Vrhovni sud Republike Hrvatske:

1. osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni,
2. odlučuje o redovnim pravnim lijekovima kad je to propisano posebnim zakonom,
3. odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka sudova u Republici Hrvatskoj,
4. rješava o sukobu nadležnosti kad je to propisano posebnim zakonom,
5. razmatra aktualna pitanja sudske prakse, analizira potrebe za stručnim usavršavanjem sudaca, sudskih savjetnika i sudačkih vježbenika te obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 21.

Pored nadležnosti propisane drugim zakonima, trgovački sudovi:

1. postupaju u registarskim stvarima i vode sudske registre,
2. odlučuju o upisima u upisnik brodova i jahti u onim stvarima koje su Pomorskim zakonikom stavljene u nadležnost trgovačkog suda, ograničenju odgovornosti broдача, prigovorima protiv konačne diobene osnove za likvidaciju zajedničke havarije, ako zakonom za pojedinu vrstu predmeta nije drukčije određeno,
3. odlučuju o prijedlozima u svezi s osnivanjem, radom i prestankom trgovačkog društva,
4. odlučuju u izvanparničnim stvarima propisanim Zakonom o trgovačkim društvima,
5. provode postupak priznanja inozemnih sudskih odluka, kao i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima,
6. provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni,
7. određuju mjere osiguranja u postupcima i povodom postupaka u kojima su inače nadležni,
8. odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i provode stečajne postupke,
9. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u izvođenju dokaza u trgovačkim stvarima,
10. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 22.

Upravni sudovi:

1. odlučuju o tužbama protiv pojedinačnih odluka javnopravnih tijela,
2. odlučuju o tužbama protiv postupanja javnopravnih tijela,
3. odlučuju o tužbama zbog propuštanja donošenja pojedinačne odluke ili postupanja javnopravnog tijela u zakonom propisanom roku,
4. odlučuju o tužbama protiv upravnih ugovora i izvršavanja upravnih ugovora,
5. odlučuju u drugim zakonom propisanim slučajevima.

Članak 23.

(1) Prekršajni sudovi:

1. sude u prvom stupnju o prekršajima, osim ako za vođenje prekršajnog postupka zakonom nije propisana stvarna nadležnost drugog tijela,
 2. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti te druge poslove određene zakonom.
- (2) Zakonom se može odrediti jedan prekršajni sud koji će odlučivati u određenoj vrsti predmeta iz djelokruga prekršajnog suda s područja više prekršajnih sudova.

Članak 24.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka koje su u prvom stupnju donijeli trgovački sudovi,
2. rješava sukob mjesne nadležnosti između trgovačkih sudova te odlučuje o delegaciji nadležnosti između trgovačkih sudova,
3. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 25.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv presuda upravnih sudova i rješenja protiv kojih je dopuštena žalba,
2. odlučuje o zakonitosti općih akata,
3. odlučuje o sukobu nadležnosti između upravnih sudova,
4. odlučuje u drugim zakonom propisanim slučajevima.

Članak 26.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka prekršajnih sudova i tijela državne uprave koja vode prvostupanjski prekršajni postupak te o žalbama protiv odluka drugih tijela kada je to propisano posebnim zakonom,
2. rješava sukob nadležnosti između prekršajnih sudova,
3. odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka o prekršaju kada je to propisano posebnim zakonom,
4. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 27. (NN 33/15)

- (1) Viši sud dužan je nižem sudu ukazati na nedostatke koje je uočio prigodom odlučivanja o pravnom lijeku ili na drugi način.
- (2) Viši sud može tražiti od nižeg suda podatke u svezi s primjenom zakona, problemima koji se javljaju u suđenju, praćenju i proučavanju sudske prakse te druge podatke, a može izvršiti i neposredan nadzor nad radom tog suda i pojedinih sudaca, kao i organizirati zajedničke sastanke radi razmatranja navedenih pitanja.
- (3) Vrhovni sud Republike Hrvatske će radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse, svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Zaključci sa sastanka objavit će se na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (4) Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom predmetu.

Članak 28.

(1) Predsjednik neposredno višeg suda odredit će u pravilu jednom godišnje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca i sudova na području svoje nadležnosti. Nadzor obavljaju suci neposredno višeg suda određeni od predsjednika tog suda.

(2) Pisano izvješće o obavljenom nadzoru suci su dužni u roku od 30 dana dostaviti predsjedniku suda koji je odredio nadzor. Predsjednik suda dostavit će izvješće predsjedniku nadziranog suda, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa.

III. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA

1. Sudska uprava

Članak 29. (NN 33/15)

(1) Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove u svezi sa stalnim sudskim tumačima, vještacima i procjeniteljima,
5. poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima,
6. postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
7. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
8. poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom,
9. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
10. poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava,
11. poslove financijsko-materijalnog poslovanja suda,
12. poslove praćenja naplate sudskih pristojbi,
13. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem prava i dužnosti službenika i namještenika u sudu,
14. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
15. poslove upravljanja sudskom zgradom i nekretninama koje su dodijeljene sudu na korištenje,
16. poslove vođenja statistike i analize upravljačkih izvješća o radu sudaca i suda,
17. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovníkom.

(2) Ministar pravosuđa posebnim pravilnikom propisat će način rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupak osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima.

1.1. Predsjednik suda

Članak 30. (NN 33/15)

(1) Predsjednik suda je sudac koji uz sudačku dužnost obavlja i poslove sudske uprave sukladno zakonu i Sudskom poslovníku.

(2) U sudovima s više od 20 sudaca predsjednik suda može obavljati samo poslove sudske uprave.

(3) Predsjednika suda u slučaju spriječenosti ili odsutnosti u obavljanju poslova sudske uprave zamjenjuje sudac određen godišnjim rasporedom poslova (zamjenik predsjednika suda).

(4) Predsjedniku suda u poslovima sudske uprave pomažu ravnatelj sudske uprave, predsjednici odjela, tajnik suda, voditelj stalne službe ili službenik kojeg odredi predsjednik suda.

(5) Predsjednik neposredno višeg suda je više tijelo sudske uprave. Najviše tijelo sudske uprave je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 31.

- (1) Predsjednik suda u obavljanju poslova sudske uprave donosi upravne i druge akte, izdaje naredbe i daje upute u okviru svojih ovlasti.
- (2) Predsjednik suda skrbi za pravilne odnose i postupanje sudaca i drugih zaposlenika suda prema strankama, državnim tijelima i drugim pravnim osobama te za pravilne odnose među zaposlenicima suda.
- (3) Predsjednik suda obavlja nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u sudu. Poblize odredbe o načinu obavljanja nadzora propisat će se Sudskim poslovnikom.
- (4) O obavljenom nadzoru i rezultatima nadzora te poduzetim mjerama predsjednik suda dužan je najmanje jedanput mjesečno sastaviti izvješće koje će uložiti u za to osnovani spis sudske uprave.
- (5) Predsjednik suda dužan je brinuti se o učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, a posebno o rješavanju predmeta u kojima postupak traje više od tri godine.

Članak 32.

- (1) Predsjednik suda usklađuje rad stalnih službi, sudskih odjela i drugih ustrojstvenih jedinica u sudu.
- (2) Predsjednik suda dužan je izvijestiti viši sud i Ministarstvo pravosuđa o svim pitanjima važnim za rad suda.

Članak 33. (NN 33/15)

- (1) Predsjednik suda odgovoran je za pravilno i zakonito obavljanje poslova sudske uprave u sudu.
- (2) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je do 31. siječnja predsjedniku neposredno višeg suda, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa podnijeti izvješće o obavljenim poslovima sudske uprave u prethodnoj godini te plan poslova sudske uprave, posebno mjera i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, kao i očekivanih rezultata rada suda za tekuću godinu.
- (3) Izvješće i plan iz stavka 2. ovog članka dostavljaju se na obrascu propisanom Sudskim poslovnikom.

Članak 34. (NN 33/15, 82/15)

- (1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa, uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovladati će suca suda iste vrste i istog stupnja ili suca višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik suda ne bude imenovan.
- (2) Kada predsjednici sudova prestanu obnašati svoju dužnost radi spajanja, pripajanja ili razdvajanja sudova, ministar pravosuđa ovladati će suca jednog od tih sudova ili suca višeg suda da za vrijeme, koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave dok ne bude imenovan predsjednik suda nastalog spajanjem, pripajanjem odnosno razdvajanjem.
- (3) U sudovima u osnivanju ministar pravosuđa ovladati će suca suda istog ili višeg stupnja da za vrijeme najduže do početka rada suda obavlja poslove sudske uprave.

1.2. Ravnatelj sudske uprave

Članak 35.

- (1) Sud sa više od 40 sudaca može imati ravnatelja sudske uprave.
- (2) Više sudova različitog stupnja i vrste sa sjedištem na području nadležnosti županijskog suda, koji zajedno imaju više od 40 sudaca, mogu imati zajedničkog ravnatelja sudske uprave koji će obavljati poslove za te sudove. Sudovi koji imaju zajedničkog ravnatelja sudske uprave zaključit će sporazum o zajedničkom obavljanju poslova iz nadležnosti ravnatelja sudske uprave.
- (3) Ravnatelj sudske uprave brine se o urednom i pravodobnom obavljanju stručnih, administrativnih, tehničkih i drugih poslova u sudu, i to:
 - vodi brigu o održavanju zgrade suda, radnih prostorija i opreme za rad te investicijskim ulaganjima,
 - organizira i koordinira izradu godišnjeg plana nabave sukladno zakonu i potrebama suda,
 - odgovara za provedbu postupaka javne nabave,
 - obavlja nadzor nad materijalno-financijskim poslovanjem te obavljanjem uredskih i pomoćno-tehničkih poslova,
 - skrbi i obavlja nadzor nad trošenjem proračunskih i vlastitih sredstava suda,
 - sudjeluje u izradi i provedbi projekata sudske uprave te nadzire provedbu projekata sudske uprave,
 - skrbi i odgovara za uredno funkcioniranje informatičkog sustava u sudu,
 - skrbi o pravodobnom i urednom vođenju statističkih podataka o radu suda,
 - surađuje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u svezi s nabavom opreme i osiguranjem sredstava za pojedine aktivnosti sudova,

– obavlja i druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.

(4) Ravnatelj sudske uprave za svoj rad odgovoran je predsjedniku suda.

(5) Za ravnatelja sudske uprave može biti primljena osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili ekonomije te odgovarajuće iskustvo na organizacijskim i financijskim poslovima.

1.3. Tajnik suda

Članak 36.

(1) Sud sa više od 15 sudaca može imati tajnika. Tajnik suda pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave. Za tajnika suda može biti primljena osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava.

(2) Za tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske može biti primljena osoba koja ispunjava uvjete za višega sudskog savjetnika u tom sudu.

(3) Tajnik suda brine se o urednom i pravodobnom obavljanju uredskih i drugih tehničkih poslova u sudu, i to:

- organizira i odgovara za rad sudskih službenika i namještenika,
- prati i planira edukaciju službenika i namještenika kao i njihovu učinkovitost u radu,
- uz suglasnost predsjednika suda donosi odluke o rasporedu sudskih službenika i namještenika,
- po ovlaštenju predsjednika suda odgovara na predstavke i pritužbe stranaka na rad suda,
- obavlja i druge poslove iz nadležnosti sudske uprave koje mu povjeri predsjednik suda,
- obavlja i druge poslove utvrđene posebnim zakonima.

(4) Tajnik suda za svoj rad odgovara predsjedniku suda.

1.4. Voditelj stalne službe

Članak 36.a (NN 33/15)

(1) Stalna služba može imati voditelja stalne službe.

(2) Voditelj stalne službe je sudac određen godišnjim rasporedom poslova.

(3) Voditelj stalne službe pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

(4) Voditelj stalne službe za svoj rad odgovara predsjedniku suda.

2. Sudski odjeli

Članak 37.

(1) U sudovima u kojima ima više sudskih vijeća, odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja osnivaju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.

(2) Godišnjim rasporedom poslova osniva se odjel te određuje predsjednik odjela koji rukovodi njegovim radom.

(3) U sudovima u kojima na poslovima provedbe ovrhe radi više sudskih službenika mogu se osnovati sudskoovršiteljske službe. Rad službe odvija se pod neposrednim nadzorom suca određenoga godišnjim rasporedom poslova.

(4) U županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK).

(5) U općinskim sudovima u sjedištu županijskih sudova iz stavka 4. ovoga članka, predsjednici sudova dužni su osnovati poseban sudski odjel za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti USKOK-a.

(6) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i sudski službenici za rad na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u.

(7) Na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u mogu raditi suci i sudski službenici koji su prošli sigurnosnu provjeru, sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.

Članak 38.

(1) Na sjednicama sudskog odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela, a posebice organizacija unutarnjeg poslovanja, sporna pravna pitanja, ujednačavanje sudske prakse i pitanja važna za primjenu propisa iz pojedinih pravnih područja te praćenje rada i stručnog usavršavanja sudaca, sudskih savjetnika i sudačkih vježbenika raspoređenih na rad u odjel.

(2) Na sjednicama sudskih odjela županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske razmatraju se i pitanja od zajedničkog interesa za sudove nižeg stupnja s područja tih sudova.

(3) Na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske razmatraju se pitanja od zajedničkog interesa za pojedine ili sve sudove s područja Republike Hrvatske te se razmatraju i daju mišljenja o nacrtima propisa iz pojedinoga pravnog područja.

Članak 39.

(1) Sjednicu sudskog odjela prema potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca saziva i njezinim radom rukovodi predsjednik odjela, odnosno predsjednik suda. Kad predsjednik suda sudjeluje u radu sjednice sudskog odjela, predsjedava sjednici i sudjeluje u odlučivanju.

(2) Sjednica svih sudaca suda mora se sazvati kad to zahtijeva odjel suda ili jedna četvrtina svih sudaca.

(3) Odluka na sjednici sudaca suda, odnosno sudskog odjela donosi se većinom glasova svih sudaca, odnosno sudaca sudskog odjela.

(4) O radu sjednice vodi se zapisnik.

(5) Predsjednik suda, odnosno odjela može na sjednicu svih sudaca, odnosno odjela pozvati i istaknute znanstvenike i stručnjake iz pojedinoga pravnog područja.

Članak 40.

(1) Sjednica odjela ili sudaca saziva se i kad se utvrdi da o pitanjima primjene zakona postoje razlike u shvaćanjima između pojedinih odjela, vijeća ili sudaca ili kad u jednom odjelu vijeće ili sudac odstupa od ranije prihvaćenog pravnog shvaćanja.

(2) Pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici svih sudaca odnosno sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i sjednici odjela županijskog suda obvezno je za sva drugostupanjska vijeća ili suce pojedince tog odjela, odnosno suda.

(3) Predsjednik odjela može, prema potrebi, pozvati na sjednicu odjela profesore diplomskog sveučilišnog studija prava, istaknute znanstvenike ili stručnjake u određenoj grani prava.

Članak 41.

(1) Predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova određuje jednog ili više sudaca za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(2) Ako je sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca na poslove iz stavka 1. ovoga članka raspoređeno više sudaca, može se osnovati poseban odjel.

3. Glasnogovornik suda

Članak 42.

(1) Sud ima glasnogovornika suda.

(2) Glasnogovornik suda je sudac, sudski savjetnik ili osoba koju odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova.

(3) Predsjednik županijskog suda može odrediti jednog suca tog suda kao glasnogovornika za županijski sud i općinske sudove s područja njegove nadležnosti. Glasnogovorniku se može odrediti zamjenik.

(4) Glasnogovornik suda daje obavijesti o radu suda u skladu s ovim Zakonom, Sudskim poslovnikom i Zakonom o pravu na pristup informacijama.

IV. POSEBNE ODREDBE O UNUTARNJEM USTROJSTVU VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 43. (NN 33/15)

- (1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Kazneni odjel, Građanski odjel, ustrojstvene jedinice za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima te za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije, Centar sudske prakse te ustrojstvene jedinice za poslove sudske uprave.
- (2) Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.
- (3) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjjetništvu i javnom bilježništvu.
- (4) Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.
- (5) Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj i praksu sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.
- (6) Centar sudske prakse djeluje i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu, čije voditelje imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem Centar sudske prakse djeluje.
- (7) Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (8) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.
- (9) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.
- (10) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom tog suda i Sudskim poslovníkom, sukladno zakonu. Poslovník Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Članak 44.

- (1) Za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti izabrana osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za suca tog suda.
- (2) Prije stupanja na dužnost predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske polaže pred predsjednikom Republike Hrvatske prisegu koja glasi:
»Prisežem da ću se u obnašanju svoje dužnosti pridržavati Ustava i zakona te štititi cjelovitost, suverenitet i državno ustrojstvo Republike Hrvatske i Ustavom i zakonom utvrđene slobode i prava čovjeka.«
- (3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske predstavlja Vrhovni sud Republike Hrvatske i sudbenu vlast, obavlja poslove sudske uprave i druge poslove određene zakonom i Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (4) Ako je za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske izabrana osoba koja do izbora nije obnašala sudačku dužnost u tom sudu, Državno sudbeno vijeće imenovat će ga i sucem tog suda.
- (5) Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlukom Hrvatskog sabora ili na svoj zahtjev bude razriješen dužnosti prije istaka mandata ili ne bude ponovno izabran na tu dužnost, nastavlja obnašati dužnost suca u tom sudu.

Članak 45. (NN 33/15)

- (1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je jednom godišnje, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, Hrvatskom saboru podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini.
- (2) U godišnjem izvješću predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može upozoriti na stanje i djelovanje sudbene vlasti, organizacijske probleme u sudovima i nedostatke u zakonodavstvu te dati prijedloge za unaprjeđenje rada sudova.
- (3) Nakon iznesenog izvješća predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Hrvatski sabor će, ako ocijeni potrebnim, zauzeti stajališta u svezi sa stanjem sudbene vlasti.

(4) Prilikom zauzimanja stajališta Hrvatski sabor neće raspravljati niti zauzimati stajališta o stanju pojedinih sudskih predmeta ili o radu pojedinih sudaca niti će na drugi način dovoditi u pitanje samostalnost i neovisnost sudaca i sudbene vlasti.

Članak 46.

- (1) Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske čine predsjednik i svi suci toga suda.
- (2) Opću sjednicu saziva i njom predsjedava predsjednik suda. Opća sjednica mora biti sazvana ako to zatraži odjel suda ili jedna četvrtina svih sudaca.
- (3) Predsjednik suda može, prema potrebi, pozvati na Opću sjednicu i sjednicu odjela profesore diplomskog sveučilišnog studija prava, istaknute znanstvenike ili stručnjake u određenoj grani prava.
- (4) Za pravovaljano odlučivanje na Općoj sjednici potrebna je nazočnost natpolovične većine svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (5) Odluke se donose većinom glasova svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 47.

Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske:

1. daje mišljenje o nacrtu zakona ili drugog propisa kojim se uređuju pitanja od važnosti za rad sudova ili obavljanje sudbene vlasti,
2. utvrđuje upute sudovima za praćenje sudske prakse,
3. daje mišljenje Ministarstvu pravosuđa o visini sredstava potrebnih za redovito obavljanje poslova u sudovima,
4. obavlja i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovníkom.

Članak 48.

- (1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske saziva Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uz sudjelovanje predstavnika drugih sudova.
- (2) Sjednicu iz stavka 1. ovoga članka čine svi suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske te po dva predstavnika Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i po jedan predstavnik svakoga županijskog suda.
- (3) Na sjednici iz stavka 1. ovog članka razmatraju se aktualna pitanja iz sudske prakse, utvrđuje prijedlog okvirnih mjerila za rad sudaca i raspravljaju druga pitanja određena zakonom.

V. SUDAČKO VIJEĆE

Članak 49.

(1) Sudačko vijeće:

- daje ocjenu obnašanja sudačke dužnosti,
- daje mišljenje o kandidatima za predsjednika suda,
- postupa povodom zahtjeva za ocjenu postojanja povrede Kodeksa sudačke etike,
- obavlja druge poslove određene ovim Zakonom, Zakonom o Državnom sudbenom vijeću i Sudskim poslovníkom.

(2) Sudačka vijeća dužna su podnositi izvješća o svome radu sucima sudova koji su ih izabrali najmanje jednom godišnje, a prema potrebi ih i na druge načine obavještavati o obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.

Članak 50.

(1) Sudačko vijeće osniva se za županijski sud i općinske sudove s područja tog županijskoga suda, pri županijskom sudu.

(2) Za trgovačke sudove osniva se sudačko vijeće pri Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, za upravne sudove pri Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, a za prekršajne sudove pri Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske.

(3) Poslove sudačkog vijeća za Vrhovni sud Republike Hrvatske obavlja sjednica svih sudaca.

Članak 51.

(1) Sudačko vijeće županijskog suda ima 15 članova, od kojih je devet članova iz reda sudaca županijskog suda i šest iz reda sudaca područnih općinskih sudova.

- (2) Ako županijski sud, zajedno s područnim općinskim sudovima ima manje od 50 sudaca, sudačko vijeće ima devet članova, od kojih je šest članova iz reda sudaca županijskog suda, a tri iz reda sudaca područnih općinskih sudova.
- (3) Sudačko vijeće trgovačkih sudova ima 15 članova, od kojih je devet članova iz reda sudaca Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, a šest iz reda sudaca trgovačkih sudova.
- (4) Sudačko vijeće upravnih sudova ima 15 članova, od kojih je devet članova iz redova sudaca Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, a šest iz reda sudaca upravnih sudova.
- (5) Sudačko vijeće prekršajnih sudova ima 15 članova, od kojih je devet članova iz redova Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, a šest iz reda sudaca prekršajnih sudova.
- (6) U odlučivanju o poslovima sudačkog vijeća koji se odnose na suce županijskih sudova, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske sudjeluju samo članovi sudačkog vijeća iz reda sudaca tih sudova.

Članak 52.

Članovi sudačkog vijeća biraju se na rok od četiri godine tajnim glasovanjem.

Članak 53. (NN 33/15)

- (1) Članove sudačkog vijeća iz reda sudaca županijskog suda biraju suci županijskog suda, a članove sudačkog vijeća iz reda sudaca općinskih sudova suci općinskih sudova s područja županijskog suda.
- (2) Članove sudačkog vijeća trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova iz reda sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske biraju suci tih sudova, a članove iz reda sudaca trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova suci tih sudova.
- (3) Trgovački sud, upravni sud i prekršajni sud ne mogu u sudačkom vijeću imati više od tri člana iz reda sudaca istog suda.
- (4) Ako na području nadležnosti županijskog suda ima više općinskih sudova, općinski sud ne može u sudačkom vijeću imati više od četiri člana iz reda sudaca istog suda.

Članak 54.

- (1) Svi suci imaju se pravo kandidirati za sudačko vijeće. Izabrani suci imaju dužnost sudjelovati u radu sudačkog vijeća.
- (2) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, kandidati za članove sudačkih vijeća mogu biti svi suci u sudovima koji ih biraju, a koji dužnost suca obnašaju na dan izbora za sudačka vijeća.
- (3) Član sudačkog vijeća ne može biti predsjednik suda, član Državnog sudbenog vijeća ni sudac kojem je u prethodne četiri godine izrečena stegovna mjera.

Članak 55.

- (1) Sudačko vijeće najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata svim sudovima upućuje obavijest o otvaranju kandidacijskog postupka. Suci se u roku od 30 dana mogu kandidirati za sudačko vijeće ili njihovu kandidaturu mogu uz njihov pristanak istaći sudovi. Kandidature se dostavljaju odgovarajućem sudačkom vijeću.
- (2) Predsjednik sudačkog vijeća najkasnije dva mjeseca prije isteka mandata, posebno za svaku vrstu sudova utvrđuje liste kandidata. Podatke potrebne za utvrđivanje liste daju Ministarstvo pravosuđa i predsjednici sudova. Lista kandidata utvrđuje se abecednim redom, a sadrži redni broj, prezime i ime kandidata te naziv suda u kojem obnaša sudačku dužnost.
- (3) Lista kandidata objavljuje se na oglasnoj ploči suda za koje se sudačko vijeće bira najkasnije osam dana prije održavanja izbora.
- (4) Na listu kandidata može se u roku od tri dana od objavljivanja izjaviti prigovor izbornom povjerenstvu.

Članak 56.

- (1) Postupak kandidiranja, glasovanja i utvrđivanja rezultata izbora provodi izorno povjerenstvo, koje se sastoji od predsjednika i dva člana.
- (2) Sudačko vijeće imenovat će izorno povjerenstvo prije isteka roka za utvrđivanje liste kandidata.
- (3) Članovi sudačkog vijeća i kandidati s utvrđene liste kandidata ne mogu biti istodobno i članovi izbornog povjerenstva.

Članak 57.

- (1) Izbori se moraju održati najkasnije 15 dana prije isteka mandata sudačkoga vijeća. Dan i mjesto održavanja izbora određuje sudačko vijeće, vodeći računa o tome da se svim sucima omogući nesmetano glasovanje.

(2) Izbori se provode tako da svaki sudac na listi kandidata koju mu je dostavilo izborna povjerenstvo zaokruži najviše onoliko kandidata koliko se članova sudačkog vijeća bira.

(3) Na temelju provedenih izbora izborna će povjerenstvo u roku od dva dana utvrditi redoslijed kandidata po broju glasova koje su dobili te objaviti imena kandidata koji su izabrani za članove sudačkog vijeća. Rezultati se objavljuju na oglasnoj ploči suda za koji se sudačko vijeće bira.

(4) Za članove sudačkog vijeća izabrani su kandidati koji su dobili najveći broj glasova. Kandidati koji su po broju glasova iza izabranih članova vijeća smatraju se njihovim zamjenicima. Ako je u sudačko vijeće iz istog prvostupanjskog suda izabrano više od tri kandidata, smatrat će se izabranim samo kandidati iz tog suda koji imaju najveći broj glasova.

(5) U slučaju da dva ili više kandidata imaju jednak broj glasova, izabran je kandidat koji je dulje obnašao sudačku dužnost, a ako su oba kandidata jednako dugo obnašala tu dužnost, izabranim se smatra stariji kandidat.

Članak 58.

(1) Protiv objavljene liste kandidata, zbog nepravilnosti u provođenju izbora i objavljenih rezultata može se u roku od tri dana od objavljivanja rezultata izbora izjaviti prigovor, o kojem u prvom stupnju odlučuje izborna povjerenstvo. Protiv odluke izbornog povjerenstva može se u roku od tri dana izjaviti žalba o kojoj odlučuje sudačko vijeće.

(2) Sudačko vijeće utvrđuje konačne rezultate najkasnije deset dana nakon njihovog održavanja. O rezultatima izbora sudačko vijeće dužno je bez odgode obavijestiti predsjednike sudova za koje se sudačko vijeće bira i Ministarstvo pravosuđa.

Članak 59.

Sudačko vijeće ima predsjednika i zamjenika koje biraju većinom glasova članovi sudačkog vijeća.

Članak 60.

(1) Sudačko vijeće odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova tajnim glasovanjem.

(2) Sjednicu sudačkog vijeća saziva predsjednik sudačkog vijeća pisanim pozivom koji se članovima dostavlja najmanje osam dana prije održavanja sjednice.

(3) O radu sudačkog vijeća vodi se zapisnik.

(4) Sudačko vijeće postupa sukladno Poslovniku o radu sudačkih vijeća. Poslovnik o radu sudačkih vijeća donosi Vijeće koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj i Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 61.

Predsjednik suda dužan je osigurati uvjete za rad sudačkog vijeća te na njegov zahtjev dostaviti podatke ili obaviti pojedinu radnju.

Članak 62.

(1) Članu sudačkog vijeća prestaje dužnost prije isteka mandata:

- ako sam zatraži,
- ako prestane obnašati dužnost suca ili mu sudačka dužnost miruje,
- ako bude imenovan na drugi sud,
- ako bude imenovan na dužnost predsjednika suda,
- ako bude izabran za člana Državnoga sudbenog vijeća,
- ako je pravomoćno utvrđena njegova stegovna odgovornost.

(2) Ako član sudačkog vijeća prestane obnašati dužnost prije isteka mandata, dužnost člana vijeća preuzima sudac koji je prema konačnim rezultatima izbora za sudačko vijeće sljedeći po redoslijedu prema broju ostvarenih glasova.

(3) Mandat zamjenika kao člana sudačkog vijeća traje do isteka mandata sudačkog vijeća.

VI. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Članak 63.

Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo ima pravo na sudsku zaštitu sukladno odredbama ovog Zakona.

Članak 64.

(1) Pravna sredstva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku su:

1. zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
2. zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Postupak odlučivanja o zahtjevima iz stavka 1. ovog članka provodi se uz odgovarajuću primjenu pravila o izvanparničnom postupku, u pravilu bez održavanja ročišta.

Članak 65.

(1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se sudu pred kojim se postupak vodi.

(2) O zahtjevu odlučuje predsjednik suda, a ako se radi o predmetu u kojem postupa predsjednik suda, o zahtjevu odlučuje zamjenik predsjednika suda.

(3) Predsjednik suda će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca koji postupa u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti. Predsjednik suda može obaviti i neposredan uvid u spis predmeta.

(4) Sudac koji postupa u predmetu dužan je izvješće dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja predsjednika suda.

(5) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu predsjednik suda osobito će voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.

(6) Predsjednik suda dužan je odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegovog zaprimanja.

Članak 66.

(1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka, u kojem sudac predmet mora riješiti. Rješenje kojim je utvrđena osnovanost zahtjeva ne mora biti obrazloženo i protiv njega nije dopuštena žalba.

(2) Ako sudac ne riješi predmet u određenom roku, dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku suda. Predsjednik suda dostavit će bez odgode izvješće suca i svoje očitovanje predsjedniku neposredno višeg suda i Ministarstvu pravosuđa.

Članak 67.

(1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev neosnovan, odbit će ga rješenjem protiv kojeg stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja.

(2) Stranka ima pravo žalbe i ako predsjednik suda u roku od 60 dana od zaprimanja njezinog zahtjeva o tome ne donese odluku.

(3) O žalbi odlučuje predsjednik neposredno višeg suda. Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o žalbi odlučuje vijeće od tri suca tog suda. Predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti rješenje.

Članak 68.

(1) Ako sud predmet iz članka 65. ovoga Zakona ne riješi u određenom roku, stranka može neposredno višem sudu u daljnjem roku od šest mjeseci podnijeti zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske ili Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(3) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem sudac pojedinac.

(4) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje vijeće od tri suca tog suda.

(5) Neposredno viši sud dužan je o podnesenom zahtjevu odlučiti u roku od šest mjeseci.

Članak 69.

- (1) Neposredno viši sud ili vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske odredit će rok u kojem sud pred kojim je postupak u tijeku mora riješiti predmet te odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegovog prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Ukupno određena primjerena naknada u jednom predmetu ne može iznositi više od 35.000,00 kuna.
- (3) Protiv rješenja o zahtjevu za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku može se u roku od osam dana podnijeti žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske od tri suca, a ako je rješenje donijelo vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz članka 68. stavka 4. ovog Zakona, odlučuje vijeće od pet sudaca tog suda.
- (4) Rješenje kojim se dosuđuje isplata primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ministarstvu pravosuđa.
- (5) Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna.
- (6) Ako predmet iz stavka 1. ovoga članka ne bude riješen u određenom roku, predsjednik suda dužan je o razlozima u roku od 15 dana od isteka određenog roka dostaviti pisano izvješće predsjedniku neposredno višeg suda i Ministarstvu pravosuđa.

Članak 70.

Ako je pred Europskim sudom za ljudska prava pokrenut postupak za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i zastupnik Vlade Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava zatraži podatke o predmetu od suda pred kojim je u tijeku postupak, taj sud je dužan o zahtjevu zastupnika Vlade Republike Hrvatske i razlozima dugotrajnosti postupka obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ministarstvo pravosuđa.

VII. PRAVOSUDNA UPRAVA

Članak 71.

- (1) Ministarstvo pravosuđa ima ovlast najvišeg tijela za obavljanje poslova pravosudne uprave.
- (2) U obavljanju poslova pravosudne uprave ministar pravosuđa obraća se predsjedniku odgovarajućeg suda.
- (3) Ministar pravosuđa u obavljanju poslova pravosudne uprave može poništiti ili ukinuti svaki nepravilan ili nezakonit akt donesen u obavljanju poslova sudske uprave ili sam donijeti akt koji nije donesen ili nije pravodobno donesen.
- (4) Ministar pravosuđa donosi pravilnike o načinu rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova.

Članak 72.

U pravosudnu upravu spadaju poslovi koji služe obavljanju sudbene vlasti:

1. izrada prijedloga zakona i drugih propisa za ustanovljavanje, nadležnost, sastav i ustrojstvo sudova i postupak pred sudovima,
2. skrb za stručno usavršavanje sudaca, službenika i namještenika,
3. osiguranje materijalnih, financijskih, prostornih i drugih uvjeta za rad sudova,
4. informatizacija sudova,
5. prikupljanje statističkih i drugih podataka o djelovanju sudova,
6. ispitivanje predstavlja građana na rad sudova koje se odnose na odugovlačenje sudskog postupka, na ponašanje suca ili drugog djelatnika suda prema stranci u tijeku postupka ili obavljanja drugih službenih radnji,
7. nadzor nad financijskim i materijalnim poslovanjem sudova,
8. nadzor nad redovitim obavljanjem poslova u sudu te provođenjem Sudskog poslovnika,
9. obavljanje međunarodne pravne pomoći i pravosudne suradnje,
10. drugi poslovi određeni zakonom.

Članak 73.

- (1) Ministarstvo pravosuđa vodi evidenciju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih zaposlenika u sudovima.
- (2) Podatke za potrebe evidencije Ministarstvu pravosuđa dostavljaju sudovi na način što ga nuputkom propiše ministar pravosuđa.

Članak 74.

- (1) Evidencija sudaca sadrži sljedeće podatke:

1. osobne podatke,
2. podatke o imenovanju i razrješenju,
3. podatke o uspjehu u tijeku studija,
4. podatke o vježbeničkoj praksi,
5. podatke o objavljenim stručnim ili znanstvenim radovima,
6. ocjene obnašanja sudačke dužnosti,
7. podatke o napredovanju,
8. podatke o stručnom usavršavanju u Pravosudnoj akademiji i drugim oblicima stručnog usavršavanja,
9. podatke o pravomoćno izrečenim stegovnim kaznama.

(2) Osobni podaci sadrže sljedeće podatke: ime, prezime, ime roditelja, dan, mjesec i godina rođenja, OIB, nacionalnost, podatke o prebivalištu, završenom diplomskom sveučilišnom studiju prava, posebnim znanjima i članovima obiteljskog domaćinstva (bračni drug, djeca i roditelji).

(3) Tijela koja imaju podatke o kojima se vodi evidencija iz stavka 1. ovoga članka dužna su ih dostaviti Ministarstvu pravosuđa.

Članak 75.

Ministarstvo pravosuđa od sudova može tražiti izvješća i podatke o obavljanju sudbene vlasti i poslova sudske uprave, a u okviru svojega djelokruga može obaviti neposredan uvid u rad suda i tražiti izvješća o razlozima nepostupanja u pojedinom predmetu, kao i dostavu pojedinog predmeta na uvid te održati zajednički sastanak sa sudovima radi razmatranja pitanja u svezi s obavljanjem sudbene vlasti i primjenom novih propisa.

Članak 76.

- (1) Ministar pravosuđa donosi Sudski poslovnik.

(2) Sudskim poslovnikom propisuju se osnove za ustrojstvo sudova i poslovanje u sudovima, a posebno: pravila o unutarnjem ustrojstvu, pravila o vođenju upisnika, pomoćnih knjiga i obrazaca za rad, postupak sa spisima od prijama do pohrane u arhiv, postupak poslovanja u svezi s međunarodnom pravnom pomoći, pravila o priopćenjima javnosti o radu suda, pravila o vođenju statistike, pravila o rasporedu predmeta u rad, pravila za rad odjela za podršku svjedocima i žrtvama te pravila za pribavljanje potrebnih podataka iz sudskih spisa za rad odjela za podršku svjedocima i žrtvama, pravila za rad sudskih izvršitelja, pravila za pozivanje i raspoređivanje sudaca porotnika, rad vijeća, sjednica odjela i općih sjednica, provedbena pravila o vođenju postupka i dostavljanju odluka na jeziku i pismu etničke i nacionalne zajednice ili manjine, raspored radnog vremena u tijeku radnog dana ili tjedna, pravila o postupanju s oduzetim predmetima u kaznenim postupcima, pravila o posebnim oznakama na sudskim vozilima, standardi poslovnog prostora i opreme u sudovima i druga pitanja od važnosti za unutarnje poslovanje sudova.

(3) Sudskim poslovnikom propisuje se i način ustrojavanja i poslovanja zajedničkih službi u sudskim zgradama u kojima je smješteno više sudova.

Članak 77.

- (1) Sucima i službenim osobama u sudu izdaje se službena iskaznica.

(2) Za vrijeme vođenja rasprave ili sjednice kojoj prisustvuju stranke, kao i u drugim prigodama određenim zakonom ili Sudskim poslovnikom, sudac nosi sudačku odoru.

(3) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom obrazac i postupak izdavanja službene iskaznice te izgled sudačke odore.

Članak 78.

Broj sudaca u pojedinom sudu određuje ministar pravosuđa u skladu s mjerilima za određivanje broja sudaca vodeći računa o prilivu predmeta, strukturi predmeta, zaostacima u radu suda i broju predmeta koji sudac mora okvirno riješiti u jednogodišnjem razdoblju.

Članak 79. (NN 33/15)

- (1) Okvirna mjerila za rad sudaca propisuje ministar pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (2) Ministar pravosuđa upozorit će Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske na potrebu donošenja Okvirnih mjerila za rad sudaca te njihovih izmjena ili dopuna kada to nalažu izmjene propisa ili provedba drugih mjera iz ovlasti Ministarstva pravosuđa.
- (3) Ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne dostavi prijedlog Okvirnih mjerila za rad sudaca u roku od dva mjeseca od dana upozorenja iz stavka 2. ovog članka, ministar pravosuđa donijet će Okvirna mjerila za rad sudaca i bez tog prijedloga.
- (4) Okvirna mjerila objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa.

VIII. PRAVOSUDNA INSPEKCIJA

Članak 80. (NN 33/15)

- (1) Poslove nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima obavljaju pravosudni inspektori Ministarstva pravosuđa.
- (2) Poslove pravosudnog inspektora mogu obavljati osobe koje ispunjavaju uvjete za suca županijskog suda.
- (3) Nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave iz članka 29. točaka 3., 4., 10., 11., 12. i 13. ovog Zakona mogu obavljati i službenici Ministarstva pravosuđa koji ispunjavaju uvjete za višeg stručnog savjetnika ili višeg upravnog savjetnika.

Članak 81.

- (1) Inspekcijski nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom nadzora, kojeg na prijedlog čelnika pravosudne inspekcije donosi ministar pravosuđa do kraja kalendarske godine za iduću godinu (redoviti inspekcijski nadzor).
- (2) U godišnjem planu nadzora navest će se i sudovi u kojima je prema rezultatima nadzora provedenog tijekom kalendarske godine u idućoj kalendarskoj godini potrebno ponoviti nadzor (kontrolni inspekcijski nadzor).
- (3) Prijedlog za provedbu izvanrednog inspekcijskog nadzora mogu dati predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Državnog sudbenog vijeća, a odredit će ga ministar pravosuđa rješenjem.

Članak 82.

Inspekcijski nadzor provodi se kao:

1. neposredan inspekcijski nadzor, izravnim uvidom u dokumentaciju, podatke, uvjete i način rada nadziranog suda,
2. posredan inspekcijski nadzor, uvidom u dostavljenu dokumentaciju i podatke nadziranog suda.

Članak 83.

- (1) Rješenje o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora dostavit će se nadziranom sudu, najkasnije dan prije početka nadzora.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, neposredan inspekcijski nadzor može biti proveden i bez prethodne dostave rješenja, u slučaju postojanja razloga za hitno postupanje.
- (3) Predsjednik nadziranog suda dužan je omogućiti nesmetanu provedbu inspekcijskog nadzora, što uključuje osiguranje radnog prostora za provedbu nadzora, korištenje tehničkih pomagala, dokumentacije i podataka koji su predmet nadzora.
- (4) U provedbi nadzora od predsjednika suda i drugog sudskog osoblja prema potrebi se mogu uzimati izvještaji.

Članak 84.

- (1) O provedenom neposrednom inspekcijskom nadzoru sastavlja se zapisnik koji mora sadržavati podatke o utvrđenim činjenicama, mjerama koje se predlažu poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti, mjerama koje se predlažu poduzeti radi povećanja učinkovitosti u djelovanju suda te rokove za poduzimanje mjera.
- (2) Zapisnik može sadržavati prijedlog ministru pravosuđa da iz osnova predviđenih u odredbama Zakona o Državnom sudbenom vijeću podnese prijedlog za razrješenje predsjednika nadziranog suda.
- (3) Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavlja se predsjedniku suda. Predsjednik nadziranog suda dužan je pisano se očitovati na zapisnik, najkasnije u roku od osam dana od dana zaprimanja.

- (4) Zapisnik o provedenom neposrednom inspekcijskom nadzoru i očitovanje predsjednika nadziranog suda dostavit će se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, predsjedniku neposredno višeg suda i Državnom sudbenom vijeću.
- (5) Predsjednik suda dužan je otkloniti utvrđene nepravilnosti u radu sudske uprave u rokovima utvrđenim u zapisniku o provedenom nadzoru. O poduzetim mjerama predsjednik suda dužan je pisanim putem obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa i Državno sudbeno vijeće.

IX. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA

1. Obnašanje sudačke dužnosti

Članak 85.

Sudac obnaša sudačku dužnost samostalno ili sudjelujući u radu sudskog vijeća.

Članak 86. (NN 33/15)

- (1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.
- (2) U sudovima se predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma.
- (3) Ako u sudu nije u primjeni sustav za automatsku dodjelu predmeta, predmeti se sucima dodjeljuju ručno, po redosljedu njihovog primitka, slijedeći abecedni red prezimena sudaca.
- (4) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavcima 2. i 3. ovoga članka vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.
- (5) Postupak dodjele predmeta u rad sucima uredit će se Sudskim poslovníkom.

2. Prava suca

Članak 87.

- (1) Sudac ima pravo na:
- plaću koja je utvrđena za suca suda u koji je imenovan,
 - dodatak na plaću kada je sudac upućen na rad u drugi sud,
 - naknadu umjesto plaće kad je spriječen obnašati sudačku dužnost,
 - mirovinsko i zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizlaze po općim propisima,
 - odmore i dopuste koje imaju zaposlenici u sudu i godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana,
 - materijalne troškove pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima,
 - naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana, kada je sudac privremeno upućen na rad u drugi sud ili raspoređen na rad u Ministarstvo pravosuđa ili obnaša dužnost suca najvišeg suda određene vrste ili suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
 - naknadu troškova prijevoza na posao i s posla ako sudac ne prebiva u mjestu sjedišta suda,
 - naknadu za službena putovanja i putne troškove u svezi s obnašanjem sudačke dužnosti,
 - stručno usavršavanje u okviru sredstava osiguranih za tu namjenu.
- (2) Visinu dodatka na plaću sucu koji je upućen na rad u drugi sud utvrđuje pravilnikom ministar pravosuđa.

Članak 88. (NN 33/15)

- (1) Ako sudac bude imenovan za ministra pravosuđa, zamjenika ministra ili pomoćnika ministra u Ministarstvu pravosuđa ili suca Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan.
- (2) Sudac uz svoj pristanak može biti raspoređen i na druge poslove u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće na vrijeme do četiri godine. Za vrijeme na koje je sudac raspoređen u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće sudačka dužnost mu miruje. Rješenje o rasporedu suca u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

- (3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.
- (4) Sucu koji na prijedlog Vlade Republike Hrvatske bude imenovan za suca međunarodnog suda ili na neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima, međunarodnim misijama ili međunarodnim organizacijama miruju sva prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti u tijelima sudbene vlasti Republike Hrvatske.
- (5) Prava i dužnosti koje proizlaze iz obnašanja sudačke dužnosti miruju i sucu koji bude imenovan ili izabran za rad u institucijama, agencijama, tijelima, uredima, misijama i projektima Europske unije ili za rad u drugim međunarodnim organizacijama, institucijama, tijelima, misijama i projektima za vrijeme na koje je imenovan ili izabran. Odluku o mirovanju prava i dužnosti suca donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost, uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (6) Sudačka dužnost miruje i sucu koji sudjeluje u programima razmjene ili bude upućen u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja. Odluku o mirovanju sudačke dužnosti donosi predsjednik suda u kojem sudac obnaša dužnost. Za vrijeme trajanja razmjene ili upućivanja sudac ostvaruje pravo na plaću utvrđenu za suca suda u kojem je imenovan.
- (7) Sucu se vrijeme provedeno na poslovima iz stavaka 1., 2., 4., 5. i 6. ovog članka priznaje kao vrijeme provedeno u obnašanju sudačke dužnosti.
- (8) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati postupak razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne organizacije, institucije, tijela, misije i projekte.

3. Dužnosti suca

Članak 89.

Sudac se mora ponašati tako da čuva svoj ugled i ugled sudbene vlasti te ne dovede u pitanje svoju nepristranost i neovisnost u suđenju i samostalnost sudbene vlasti.

Članak 90.

- (1) Sudac ne smije biti član političke stranke niti se baviti političkom djelatnošću.
- (2) Suci se slobodno udružuju u sudačke udruge radi zaštite neovisnosti i interesa sudaca.

Članak 91.

- (1) Sudac se ne smije koristiti svojim radom u sudu i ugledom suda za ostvarenje svojih privatnih interesa.
- (2) Sudac ne smije obavljati odvjetničku ili javnobilježničku službu, poslove člana upravnog ili nadzornog odbora trgovačkog društva ili druge pravne osobe.
- (3) Sudac ne smije obavljati drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost, nepristranost i neovisnost ili umanjiti njegov društveni ugled ili su inače nespojivi s obnašanjem sudačke dužnosti.

Članak 92.

Odobrenje za obavljanje određene službe ili posla na zahtjev suca daje predsjednik suda, za predsjednika suda predsjednik neposredno višeg suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Opća sjednica tog suda.

Članak 93.

- (1) Sudac je dužan predmete koji su mu raspoređeni u rad rješavati redosljedom njihova zaprimanja u sud, vodeći računa i o predmetima koji su posebnim propisom utvrđeni kao hitni.
- (2) Sudac je dužan nadzirati pravodoban i potpun unos podatka o predmetu u informatički sustav koji se primjenjuje u sudu.
- (3) Sudac je dužan stalno se stručno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije. Sudac može sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i stručnog usavršavanja.
- (4) Sudac može pisati stručne i znanstvene radove, objavljivati sadržaj pravomoćnih sudskih odluka, sudjelovati kao predavač na Pravosudnoj akademiji te kao nastavnik ili suradnik u nastavi iz područja prava na sveučilišnom i stručnom studiju, sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova i povjerenstava, kao i u pripremanju nacрта propisa te za navedeni rad primiti naknadu.

4. Praćenje rada sudaca

Članak 94.

Rad sudaca prati se:

1. utvrđivanjem ispunjava li sudac svoje sudačke obveze i
2. ocjenjivanjem obnašanja sudačke dužnosti.

4.1. Ispunjavanje sudačke obveze

Članak 95.

- (1) Predsjednik suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost rješenjem utvrđuje za prethodnu kalendarsku godinu je li sudac ispunio svoje sudačke obveze prema kriterijima iz članka 97. ovoga Zakona.
- (2) Predsjednik suda dužan je rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.
- (3) Ako predsjednik suda utvrdi da sudac bez opravdanog razloga nije donio u jednogodišnjem razdoblju broj odluka utvrđen Okvirnim mjerilima za rad sudaca ili je neuredno obnašao sudačku dužnost, dužan je protiv takvog suca pokrenuti stegovni postupak, sukladno Zakonu o Državnom sudbenom vijeću. Protiv predsjednika suda stegovni postupak pokreće predsjednik neposredno višeg suda.
- (4) Ako predsjednik suda utvrdi da sudac zbog opravdanih razloga u jednogodišnjem razdoblju nije donio broj odluka utvrđen Okvirnim mjerilima za rad sudaca, dužan je u obrazloženju rješenja iz stavka 1. ovog članka navesti o kojim se opravdanim razlozima radi te rješenje dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda.
- (5) Protiv rješenja predsjednika suda kojim se utvrđuje je li sudac ispunio sudačke obveze, sudac može podnijeti prigovor predsjedniku suda u roku od tri dana od primitka rješenja.
- (6) O prigovoru iz prethodnog stavka predsjednik suda dužan je odlučiti u roku od osam dana. Predsjednik suda prigovor može odbiti ili ga prihvatiti i donijeti novo rješenje.
- (7) Ako prigovor bude odbijen, sudac ima pravo žalbe predsjedniku neposredno višeg suda u roku od osam dana od dostave odluke o prigovoru. Predsjednik neposredno višeg suda može donijeti odluku kojom potvrđuje rješenje predsjednika suda iz stavka 1. ovoga članka ili prihvatiti žalbu i donijeti novo rješenje. Protiv ovog rješenja sudac nema pravo izjavljivanja pravnih lijekova.

4.2. Ocjenjivanje sudaca

Članak 96.

- (1) Suci, izuzev sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ocjenjuju se u postupku imenovanja na drugi sud i kada se kandidiraju za predsjednika suda.
- (2) U postupku napredovanja suca za suca županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske ocjenjuje se rad suca u razdoblju od posljednjih pet godina u kojem je sudac obnašao sudačku dužnost, a za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rad suca u razdoblju od posljednjih deset godina.

Članak 97.

Sudačko vijeće ocjenjuje rad suca prema sljedećim mjerilima:

1. broj odluka koje je sudac donio u odnosu na broj odluka koje je trebao donijeti na temelju Okvirnih mjerila za rad sudaca,
2. rezultat rada po vrstama predmeta u apsolutnim brojevima i postotku,
3. poštivanje rokova za donošenje i izradu odluka,
4. kvaliteta odluka povodom izjavljenih pravnih lijekova (potvrđene, ukinute ili preinačene u apsolutnom broju i postotku u odnosu na ukupan broj donesenih odluka, u odnosu na broj odluka u predmetima u kojima je izjavljen pravni lijek te broj odluka ukinutih zbog bitnih povreda postupka),
5. druge aktivnosti suca.

Članak 98.

Metodologiju izrade ocjene obnašanja sudačke dužnosti donosi Državno sudbeno vijeće, uz prethodno mišljenje Vijeća koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj i Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 99.

(1) Ocjena obnašanja sudačke dužnosti može biti:

1. izvrsno obnaša sudačku dužnost 130 – 150 bodova,
2. vrlo uspješno obnaša sudačku dužnost 110 – 129 bodova,
3. uspješno obnaša sudačku dužnost 90 – 109 bodova,
4. zadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost 70 – 89 bodova,
5. nezadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost manje od 70 bodova.

(2) Sudačko vijeće utvrđuje ocjenu na temelju zbroja bodova ostvarenih prema mjerilima iz članka 97. ovoga Zakona.

Članak 100.

(1) Odluka o ocjeni sastoji se od zaglavlja, uvoda, izreke, obrazloženja i upute o pravnom lijeku.

(2) Odluku u ime sudačkog vijeća potpisuje predsjednik te se na nju stavlja otisak službenog pečata suda za koje je sudačko vijeće osnovano.

(3) Odluku o ocjeni sudačko vijeće dužno je donijeti najkasnije u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva Državnog sudbenog vijeća za donošenjem ocjene.

(4) Ako sudačko vijeće ne donese odluku o ocjeni u roku iz stavka 3. ovog članka, predsjedniku sudačkog vijeća prestaje dužnost predsjednika. Rješenje kojim se utvrđuje prestanak dužnosti predsjednika sudačkog vijeća donijet će predsjednik Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske na prijedlog predsjednika Državnog sudbenog vijeća.

Članak 101.

Odluka o ocjeni se dostavlja sucu na kojega se odnosi, predsjedniku suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ministarstvu pravosuđa.

Članak 102.

(1) Sudac ima pravo u roku od osam dana od dana dostave odluke izjaviti žalbu posebnom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske sastavljenom od pet sudaca. Žalba se predaje sudačkom vijeću koje je donijelo pobijanu odluku. Ako se žalba preda vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ono će je bez odgode proslijediti sudačkom vijeću koje je donijelo odluku o ocjeni. Žalba koja je u roku predana vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske smatra se pravodobnom.

(2) Ako se žalba izjavljuje zbog nedonošenja odluke o ocjeni, žalba se može predati izravno i vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) Sudačko vijeće koje je donijelo odluku o ocjeni ispitat će je li žalba pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe. Ako žalba nije pravodobna ili izjavljena od ovlaštene osobe, odbacit će je rješenjem.

(4) Kad sudačko vijeće koje je donijelo odluku o ocjeni utvrdi da je žalba pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe, razmotrit će osnovanost navoda žalbe.

(5) Kad sudačko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku ocijeni da je žalba osnovana u cijelosti, zamijenit će pobijanu odluku novom.

(6) Ako sudačko vijeće koje je donijelo pobijanu odluku ne odbaci žalbu ili ne zamijeni pobijanu odluku novom, može se očitovati na navode žalbe u roku od tri dana od dana dostave žalbe. Nakon toga u daljnjem roku od tri dana sudačko vijeće mora dostaviti predmet vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(7) Žalba odgađa pravne učinke odluke o ocjeni.

Članak 103.

(1) Vijeće iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona imenuje Sudačko vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske većinom glasova svih članova, u vrijeme kada se utvrđuje godišnji raspored poslova u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske za sljedeću kalendarsku godinu.

(2) Istodobno se imenuje i pet članova koji u slučaju spriječenosti zamjenjuju članove vijeća (zamjenici članova).

(3) Predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća imenuje sudačko vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda članova Vijeća dvotrećinskom većinom glasova.

Članak 104.

(1) Vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske može žalbu odbaciti kao nepravodobnu ili nedopuštenu ili je odbiti, odnosno žalbu prihvatiti te odluku o ocjeni ukinuti u cijelosti ili djelomično ili je izmijeniti.

(2) Odluku o žalbi vijeće iz stavka 1. ovog članka dužno je donijeti u roku od 30 dana.

5. Odgovornost za štetu

Članak 105.

- (1) Republika Hrvatska odgovara za štetu koju stranci u postupku nanese sudac svojim nezakonitim ili nepravilnim radom u obnašanju sudačke dužnosti.
- (2) Republika Hrvatska zatražit će od suca povrat isplaćene naknade samo kad je sudac štetu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.
- (3) Republika Hrvatska tražit će od suca povrat isplaćene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku ako je povreda nastala namjerom ili krajnjom nepažnjom suca.
- (4) Predsjednik suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku u smislu stavka 3. ovog članka dužan je nadležnom državnom odvjetništvu dostaviti podatke potrebne za pokretanje postupka iz stavka 3. ovoga članka.

X. KODEKS SUDAČKE ETIKE

Članak 106.

- (1) Kodeks sudačke etike (u daljnjem tekstu: Kodeks) utvrđuje etička načela i pravila ponašanja sudaca radi čuvanja dostojanstva i ugleda sudačke dužnosti.
- (2) Pri obavljanju dužnosti i u svoje slobodno vrijeme suci su dužni poštovati zakon i Kodeks.

Članak 107.

- (1) Kodeks donosi vijeće koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj.
- (2) Vijeće iz stavka 1. ovoga članka saziva i predsjedava mu predsjednik Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Predsjednik vijeća mora sazvati sjednicu vijeća kad to pisano zahtijeva jedna četvrtina predsjednika svih sudačkih vijeća.
- (3) Predsjednik vijeća rukovodi radom na sastavljanju nacрта Kodeksa. Nacrt se dostavlja svim predsjednicima sudačkih vijeća radi davanja prijedloga i primjedaba u primjerenom roku. Predsjednici sudačkih vijeća dužni su s tekstom nacрта upoznati suce.
- (4) Po pribavljenim prijedlozima i primjedbama Vijeće utvrđuje prijedlog Kodeksa i dostavlja ga na raspravu sucima. Suci mogu u roku od 30 dana dati primjedbe i prijedloge na dostavljeni prijedlog Kodeksa.
- (5) Nacrt i prijedlog Kodeksa dostavljaju se na mišljenje Udruzi hrvatskih sudaca.
- (6) Vijeće donosi Kodeks javnim glasovanjem većinom glasova svih članova.
- (7) Kodeks se objavljuje na internetskoj stranici svakog suda.
- (8) Kodeks se mijenja i dopunjuje po istom postupku po kojem je donesen, a na prijedlog Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske, jedne četvrtine sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj, većine predsjednika svih sudačkih vijeća ili Udruge hrvatskih sudaca.
- (9) Prijedlog za izmjene i dopune Kodeksa mogu dati predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ministar pravosuđa i najmanje deset sudaca.

XI. SUDSKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Članak 108. (NN 82/15)

- (1) Broj sudskih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova određuje ministar pravosuđa.
- (2) Zapošljavanje državnih službenika i namještenika u sudu, obavljanje vježbeničke prakse, postupak i način te program polaganja državnog stručnog ispita, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada te odgovornost za povrede službene dužnosti uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radu.
- (3) Radna mjesta u sudovima mogu se popunjavati samo uz odobrenje Ministarstva pravosuđa.
- (4) Kod prijama sudskih službenika i namještenika u sudove mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.

- (5) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati potreban stupanj obrazovanja sudskih službenika i namještenika.
- (6) Sudski službenici mogu rješenjem ministra pravosuđa prema potrebi službe biti premješteni na rad u drugi sud.

1. Sudski savjetnici

Članak 109. (NN 33/15)

- (1) Sud može imati sudske savjetnike i više sudske savjetnike.
- (2) Sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.
- (3) Viši sudski savjetnik i sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje pet godina.
- (4) Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu može biti osoba koja je najmanje četiri godine radila kao sudski savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik, odnosno osoba koja je najmanje deset godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.
- (5) Brisan.
- (6) Brisan.

Članak 110.

- (1) Sudski savjetnici i viši sudski savjetnici sudjeluju u suđenju i ovlaštene su samostalno provoditi određene sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice.
- (2) Na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik i viši sudski savjetnik podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, nacrt na temelju kojeg sudac donosi odluku. Po ovlaštenju suca sudski savjetnik, odnosno viši sudski savjetnik objavljuje tako donesenu odluku.
- (3) Ako sudac ne prihvati nacrt koji mu je podnio sudski savjetnik ili viši sudski savjetnik, sam će provesti postupak.
- (4) Sudski savjetnici odnosno viši sudski savjetnici ovlaštene su na provođenje postupka i predlaganje nacrta odluka u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka:
 1. u parničnim postupcima u sporovima za isplatu novčane tražbine ili naknadu štete u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna te u trgovačkim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 500.000,00 kuna,
 2. u radnim sporovima proizašlim iz kolektivnih ugovora,
 3. u upravnim sporovima u kojima se odlučuje o tužbama u predmetima koji se rješavaju na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu, o tužbama protiv postupanja ili zbog propuštanja postupanja javnopravnog tijela i u upravnim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna,
 4. u ovršnim postupcima,
 5. u ostavinskim postupcima,
 6. u zemljišnoknjižnim postupcima,
 7. u prekršajnim postupcima,
 8. u izvanparničnim postupcima, osim u postupcima oduzimanja poslovne sposobnosti, razvrgnuća suvlasničke zajednice, uređenja međa i postupcima prema Obiteljskom zakonu,
 9. u registarskim postupcima,
 10. u skraćenim stečajnim postupcima,
 11. o troškovima sudskih postupaka.
- (5) Sudski savjetnici, odnosno viši sudski savjetnici ovlaštene su na postupanje i donošenje odluka u pojedinim postupcima kada je to propisano posebnim zakonima.
- (6) U drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima sudski savjetnici i viši sudski savjetnici izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.

2. Sudački vježbenici

Članak 111.

- (1) Ministarstvo pravosuđa određuje svake godine broj vježbeničkih mjesta u sudovima u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima osiguranim u državnom proračunu.
- (2) Uvjeti i način primanja sudačkih vježbenika u sudove, kao i trajanje i način obavljanja vježbeničke prakse, uređuju se posebnim zakonom.

3. Stručni suradnici

Članak 112.

- (1) Sud može imati i službenike sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem i propisanim radnim iskustvom defektološkog, sociološkog, pedagoškog, ekonomskog, knjigovodstveno-financijskog i drugog odgovarajućeg obrazovanja.
- (2) Stručni suradnici iz stavka 1. ovoga članka kao stručni pomoćnici pomažu sucu u radu u stvarima u kojima su potrebna stručna znanja.

XII. OSIGURANJE OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA

Članak 113. (NN 33/15)

- (1) Poslovi osiguranja osoba, imovine i objekata sudova obuhvaćaju sprječavanje protupravnih radnji usmjerenih prema osobi, objektu i imovini suda, sprječavanje unošenja oružja, oruđa, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili stvari te uništenja ili otuđenja imovine.
- (2) Osiguranje osoba, imovine i objekata suda te održavanje reda u sudu obavljaju službenici pravosudne policije, a iznimno i pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja uz suglasnost ministra pravosuđa ako nije moguće osigurati da ove poslove obavljaju službenici pravosudne policije.
- (3) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se uporabom tehničkih sredstava zaštite i sredstvima prisile.
- (4) U obavljanju poslova osiguranja dopuštena su sredstva prisile: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima, palica, električni paralizator i vatreno oružje.
- (5) Uporaba tjelesne snage dopuštena je primjenom različitih tehnika obrane i zahvata za privođenje radi odbijanja napada ili savladavanja otpora osobe uz nanošenje najmanjih štetnih posljedica.
- (6) Sredstvo za vezivanje službeniku pravosudne policije dopušteno je uporabiti radi odbijanja napada, sprječavanja otpora i dovođenja osobe pod kontrolu radi predaje osobe službenicima policije.
- (7) Raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima službenik pravosudne policije može upotrijebiti radi savladavanja aktivnog otpora ako prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.
- (8) Uporaba palice dopuštena je ako je uporaba tjelesne snage ostala bezuspješna ili njezina primjena ne jamči postizanje cilja primjene.
- (9) Električni paralizator može se primijeniti u slučajevima u kojima je dopuštena uporaba palice i vatrene oružja ako se prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.
- (10) Uporaba vatrene oružja dopuštena je ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život službenika pravosudne policije ili drugih osoba. Službenik pravosudne policije će prije uporabe vatrene oružja upozoriti osobu koja napada ako mu to okolnosti napada dopuštaju. Vatreno oružje nije dopušteno uporabiti ako bi se time ugrozio život druge osobe.
- (11) Propise o načinu osiguranja osoba, imovine i objekata sudova donosi ministar pravosuđa.

Članak 114.

U obavljanju poslova osiguranja službenik pravosudne policije:

- utvrđuje identitet osoba koje ulaze i izlaze iz suda,
- pretražuje osobe koje ulaze i izlaze iz suda i njihove stvari,
- zabranjuje ulaz osobama koje nose oružje, opasno oruđe ili za koje postoji opravdana sumnja da unose opasne stvari, osim službenicima koji dolaze na sud radi izvršenja radnih naloga, a kojima je za obavljanje naloženih poslova neophodno imati oružje, opasno oruđe ili druge opasne stvari,

- zadržava do predaje policiji osobu koja je u sudu zatečena u počinjenju kaznenog djela, odnosno prema kojoj je primijenjeno sredstvo prisile,
- udaljuje iz suda osobe koje ometaju rad suda,
- obavlja i druge poslove, odnosno izvršava naloge predsjednika suda u svezi s osiguranjem osoba, imovine i objekata suda.

Članak 115.

- (1) Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i značku. Propise o zvanjima, znakovlju, odori i službenoj iskaznici te obuci službenika pravosudne policije donosi ministar pravosuđa.
- (2) Službenici pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja sudova podliježu sigurnosnoj provjeri.

Članak 116. (NN 33/15)

- (1) Posebna zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra pravosuđa. Službenik pravosudne policije koji je odlukom nadležne zdravstvene komisije proglašen nesposobnim za obavljanje poslova zbog oboljenja ili ozljede koja je nastupila u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe, zadržava plaću i druga prava iz službeničkog odnosa do donošenja pravomoćnog rješenja o pravu na mirovinu, a najduže tri godine od dana donošenja odluke o nesposobnosti.
- (2) Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije iz stavka 1. ovog članka donosi ministar pravosuđa..(3) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.

XIII. SUCI POROTNICI

Članak 117.

Za suca porotnika može biti imenovan punoljetni hrvatski državljanin dostojan obnašanja dužnosti suca porotnika.

Članak 118.

- (1) Suci porotnici imenuju se na četiri godine i istekom toga roka mogu biti ponovno imenovani.
- (2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na suce, shodno se primjenjuju i na suce porotnike, ako zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Ako imenovanje sudaca porotnika nije obavljeno do isteka roka na koji su imenovani, suci porotnici nastavljaju obnašati dužnost do novog imenovanja suca porotnika.

Članak 119.

- (1) Suce porotnike općinskih i županijskih sudova imenuje županijska skupština, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba po pribavljenim prijedlozima općinskog, odnosno gradskog vijeća, sindikata, udruge poslodavaca i gospodarske komore.
- (2) Suce porotnike Vrhovnog suda Republike Hrvatske imenuje Hrvatski sabor, na prijedlog ministra pravosuđa, tako da se osigura zastupljenost svih županija.
- (3) Prije imenovanja sudaca porotnika mora se pribaviti mišljenje predsjednika odgovarajućeg suda o predloženim kandidatima.

Članak 120.

- (1) Prije stupanja na dužnost sudac porotnik polaže prisegu.
- (2) Prisega glasi: »Prisežem svojom čašću da ću se u obnašanju dužnosti suca porotnika pridržavati Ustava i zakona Republike Hrvatske i da ću dužnost suca porotnika obnašati savjesno i nepristrano.«
- (3) Suci porotnici općinskih i županijskih sudova prisegu daju pred predsjednikom županijske skupštine, odnosno Gradske skupštine Grada Zagreba, a suci porotnici Vrhovnog suda Republike Hrvatske prisegu daju pred predsjednikom Hrvatskog sabora ili zastupnikom kojeg predsjednik ovlasti.

Članak 121.

Kad je protiv suca porotnika pokrenut kazneni postupak ili postupak za njegovo razrješenje od porotničke dužnosti, predsjednik suda neće pozvati suca porotnika da obavlja dužnost dok se ovi postupci pravomoćno ne dovrše.

Članak 122.

- (1) Sucima porotnicima za obnašanja dužnosti pripada pravo na naknadu nastalih troškova, naknadu za neostvorenu plaću ili zaradu i nagrada.
- (2) Uvjete, visinu naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka određuje pravilnikom ministar pravosuđa.

XIV. STALNI SUDSKI TUMAČI, VJEŠTACI I PROCJENITELJI

1. Stalni sudski tumači

Članak 123.

Stalni sudski tumači prevode na zahtjev suda, državnog tijela, pravne osobe ili građana izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik.

Članak 124.

- (1) Za stalnog sudskog tumača može biti imenovana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij, vlada odgovarajućim stranim jezikom i jezikom u službenoj uporabi te ima zadovoljavajući stupanj općeg i pravnog znanja.
- (2) Stalne sudske tumače imenuje i razrješava predsjednik županijskog suda. Stalni sudski tumači imenuju se na vrijeme od četiri godine, a istekom tog vremena mogu biti ponovno imenovani. Imenovani stalni sudski tumači mogu pružati usluge prijevoda na području cijele Republike Hrvatske.
- (3) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim tumačem odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.
- (4) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih tumača, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.
- (5) Županijski sud vodi popis stalnih sudskih tumača imenovanih za njegovo područje.
- (6) Popis stalnih sudskih tumača za sve sudove objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa.

2. Stalni sudski vještaci

Članak 125.

Stalni sudski vještaci na temelju svoga stručnog znanja pružaju sudu uslugu davanja vještačkog nalaza i mišljenja (vještačenje) kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.

Članak 126.

- (1) Sudsko vještačenje obavljaju pravne ili fizičke osobe.
- (2) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana fizička osoba sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijem. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke.
- (3) Pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Stalne sudske vještake imenuje i razrješava predsjednik županijskog ili trgovačkog suda za svoje područje. Stalni sudski vještaci imenuju se na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani. Imenovani stalni sudski vještaci mogu pružati svoje usluge na području cijele Republike Hrvatske.
- (5) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim vještakom odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.
- (6) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.
- (7) Županijski i trgovački sudovi vode popis stalnih sudskih vještaka imenovanih za njihovo područje.
- (8) Popis pravnih osoba koje obavljaju sudsko vještačenje i stalnih sudskih vještaka za sve sudove objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa.

Članak 127.

Sudski vještaci smiju isticati zvanje sudskog vještaka samo kad daju nalaz i mišljenje na zahtjev suda ili zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava, a u drugim slučajevima samo po odobrenju predsjednika suda koji ih je imenovao.

3. Stalni sudski procjenitelji

Članak 128.

Stalni sudski procjenitelji obavljaju na zahtjev suda procjenu poljoprivrednog i šumskog zemljišta, poljoprivrednih i šumskih šteta, stambenih i poslovnih zgrada i drugih nekretnina te procjenu pokretnina.

Članak 129.

(1) Za stalnog sudskog procjenitelja može se imenovati osoba koja ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij. Iznimno, za stalnog sudskog procjenitelja može se imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke.

(2) Stalne sudske procjenitelje imenuje i razrješava predsjednik trgovačkog ili županijskog suda. Stalni sudski procjenitelji imenuju se na vrijeme od četiri godine i istekom toga vremena mogu biti ponovno imenovani. Imenovani stalni sudski procjenitelji mogu pružati svoje usluge na području cijele Republike Hrvatske.

(3) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje stalnim sudskim procjeniteljem odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Ministar pravosuđa pravilnikom propisuje uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih procjenitelja, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

XV. ČUVANJE TAJNOSTI PODATAKA

Članak 130.

(1) Suci, suci porotnici, sudski službenici i namještenici, stalni sudski tumači, vještaci i procjenitelji dužni su za sebe zadržati sve što su u obnašanju sudačke dužnosti, odnosno obavljanju drugih poslova doznali o strankama i njihovim pravima, obvezama i pravnim interesima te čuvati tajnost svih podataka koji tijekom sudskog postupka nisu bili predmet javne rasprave.

(2) Pod tajnom se posebno podrazumijeva:

- sve ono što je kao tajna određeno zakonom ili drugim propisom,
- sve ono što je kao tajna određeno općim aktom pravne osobe, drugog tijela, organizacije ili institucije,
- podaci i isprave posebno označene kao tajna od strane državnog tijela ili pravne osobe, drugog tijela, organizacije ili institucije,
- podaci i isprave koje su predsjednik suda ili ovlašteni službenik suda označili kao tajne.

Članak 131.

(1) Obveza čuvanja tajne traje i nakon prestanka rada u sudu.

(2) Predsjednik suda može suca, suca porotnika, sudskog službenika ili namještenika, stalnog sudskog tumača, vještaka ili procjenitelja osloboditi obveze čuvanja tajne ako u pojedinom slučaju za to postoje opravdani razlozi. Za predsjednika suda odluku o tome donosi predsjednik neposredno višeg suda, a za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Opća sjednica tog suda.

XVI. SREDSTVA ZA RAD SUDOVA

1. Osiguranje sredstava

Članak 132.

- (1) Sredstva za rad sudova osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.
- (2) Sredstva za rad sudova obuhvaćaju sredstva za obavljanje redovite djelatnosti (sredstva za rashode za zaposlene, sredstva za materijalne rashode i sredstva za kapitalna ulaganja u zgrade, tehničku i informatičku opremu) i sredstva za posebne namjene.
- (3) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se u visini koja će osigurati redovito obavljanje svih poslova u sudu.

Članak 133.

- (1) Prijedlog za osiguranje sredstava potrebnih za rad suda za iduću proračunsku godinu podnosi Ministarstvu pravosuđa predsjednik suda u roku određenom Zakonom o proračunu.
- (2) Prijedlog sadrži sredstva potrebna za rashode za zaposlene, materijalne rashode i sredstva za ulaganje u zgrade, tehničku i informatičku opremu suda.

Članak 134.

Na temelju prijedloga predsjednika suda Ministarstvo pravosuđa utvrđuje sredstva potrebna za rad suda u idućoj proračunskoj godini.

2. Sredstva za posebne namjene

Članak 135.

- (1) Sredstva za posebne namjene jesu:
 1. sredstva za rad vježbenika,
 2. sredstva za stručno usavršavanje sudaca te sudskih službenika i namještenika,
 3. sredstva za namjenske troškove koja obuhvaćaju:
 - naknade i nagradu sucima porotnicima,
 - troškove sudskih postupaka koji se po zakonu isplaćuju iz sredstava suda,
 - troškove dostavljanja sudskih pismena,
 - naknade za obavljanje poslova prethodnoga kaznenog postupka,
 - ostale troškove u svezi s obavljanjem sudbene vlasti.
- (2) Uvjete za isplatu i visinu naknade za izlaske sudaca te sudskih službenika i namještenika na očevid i naknade za obavljanje poslova prethodnog kaznenog postupka propisuje ministar pravosuđa.

2.1. Investicije

Članak 136.

- (1) Republika Hrvatska osigurava posebna sredstva za tehničku opremu i radni prostor prema standardima za sudove.
- (2) Način korištenja sudskih zgrada i nekretnina koje su dodijeljene sudovima na korištenje određuje ministar pravosuđa.
- (3) U izgradnji kapitalnih objekata i nabavi opreme za sudove mogu sudjelovati i županije, gradovi i općine.

2.2. Financijsko i materijalno poslovanje

Članak 137.

- (1) Financijsko i materijalno poslovanje sudova obavlja se na način propisan za tijela državne uprave, a financijsko i materijalno poslovanje sa strankama na način određen propisom kojeg donosi ministar pravosuđa.
- (2) Na osiguranje sredstava za rad sudova primjenjuju se propisi koji se odnose na osiguranje sredstava za rad državnih tijela.
- (3) U osiguranju sredstava za pojedine aktivnosti sudova i rad službenika od interesa za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sudjelovati i županije, gradovi i općine.

2.3. Sudski polog

Članak 138.

- (1) Kad ovlaštenu preuzimatelj sudskog pologa ne preuzme sudski polog u roku od pet godina od pravomoćnosti rješenja o osnivanju sudskog pologa, sud će ga pisanim putem pozvati na preuzimanje pologa u roku od 30 dana.
- (2) Ako je ovlaštenu preuzimatelj pologa nepoznatog boravišta, nakon isteka roka iz stavka 1. ovog članka sud će ga pozvati na preuzimanje pologa u roku od 30 dana putem oglasne ploče suda.
- (3) Ako nakon isteka roka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ovlaštenu preuzimatelj ne preuzme sudski polog, sud će rješenjem utvrditi prestanak prava ovlaštenog preuzimatelja na preuzimanje pologa i polog prenijeti u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.
- (4) Ovlaštenu preuzimatelj pologa iz stavka 2. ovog članka od Republike Hrvatske može zahtijevati povrat pologa u roku od pet godina od sudskog poziva na preuzimanje pologa.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 139.

Do stupanja na snagu zakona o izvanparničnom postupku sve izvanparnične predmete rješavat će u prvom i drugom stupnju sudac pojedinac.

Članak 140.

- (1) Do stupanja na snagu propisa koje po odredbama ovoga Zakona donosi ministar pravosuđa, primjenjivat će se važeći propisi, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, i to Sudski poslovnik (»Narodne novine«, br. 158/09., 3/11., 34/11., 100/11., 123/11., 138/11., 38/12. i 111/12.), Pravilnik o sudačkoj odori (»Narodne novine«, br. 179/03.), Pravilnik o službenoj iskaznici suca i službene osobe u sudu (»Narodne novine«, br. 98/95.), Pravilnik o visini dodataka na plaću sudaca privremeno upućenih na rad u drugi sud (»Narodne novine«, br. 58/12.), Pravilnik o načinu zaštite osoba, imovine i objekata sudova (»Narodne novine«, br. 88/12.), Pravilnik o naknadama i nagradi sudaca porotnika (»Narodne novine«, br. 41/96.), Pravilnik o stalnim sudskim tumačima (»Narodne novine«, br. 88/08. i 119/08.), Pravilnik o stalnim sudskim vještacima (»Narodne novine«, br. 88/08., 87/09., 126/11. i 120/12.), Pravilnik o stalnim sudskim procjeniteljima (»Narodne novine«, br. 64/98. i 88/08.), Pravilnik o naknadama za izlazak na očevid (»Narodne novine«, br. 41/96. i 77/99.), Pravilnik o naknadama za obavljanje poslova u prethodnom kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 20/96. i 146/02.), Pravilnik o sudskim službenicima i namještenicima (»Narodne novine«, br. 63/97., 140/99., 55/01. i 156/04.) i Okvirna mjerila za rad sudaca od 28. prosinca 2012.
- (2) Propise za čije je donošenje ovlašten po odredbama ovoga Zakona iz članka 73. stavka 2., članka 76. stavka 1., članka 77. stavka 3., članka 79. stavka 1., članka 87. stavka 2., članka 108. stavka 4., članka 113. stavka 10., članka 115. stavka 1., članka 122. stavka 2., članka 124. stavka 4., članka 126. stavka 6., članka 129. stavka 4., članka 135. stavka 2. i članka 137. stavka 1., ministar pravosuđa donijet će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 141.

Zahtjevi za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku zaprimljeni do dana stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10., 27/11., 57/11. i 130/11.).

Članak 142.

Stupanjem na snagu ovog Zakona predsjedniku suda prestaje članstvo u sudačkom vijeću, a dužnost člana vijeća preuzima sudac tog suda koji je prema konačnim rezultatima izbora za sudačko vijeće sljedeći po redoslijedu prema broju ostvarenih glasova.

Članak 143.

Položaj tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će se s odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

Članak 144.

Na sudske pologe osnovane do dana stupanja na snagu ovog Zakona primjenjivat će se odredbe članka 138. ovoga Zakona.

Članak 145.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10., 27/11. i 130/11.) i članak 51. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 57/11.).

Članak 146.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 33/15

Članak 22.

- (1) Pravilnik o načinu rada odjela za podršku žrtvama i svjedocima te postupku osiguranja podrške žrtvama i svjedocima u sudskim postupcima ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Pravilnike o načinu rada i korištenja informacijskih sustava koji su u primjeni u poslovanju sudova ministar pravosuđa donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (3) Pravilnik o postupku razmjene i upućivanja sudaca u institucije, agencije, tijela ili urede Europske unije ili druge međunarodne institucije, misije ili tijela ministar pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (4) Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije ministar pravosuđa donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (5) Sudski poslovnik i Poslovnik o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će se s ovim Zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (6) Sudačka vijeća osnovana prema odredbama Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10., 27/11. i 113/11.) i Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13.) nastavljaju s radom do isteka mandata.

Članak 23.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. travnja 2015.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 82/15

Članak 3.

Postupci polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike provodit će se sukladno odredbama članka 19. – 56. Pravilnika o sudskim službenicima i namještenicima (»Narodne novine«, br. 63/97., 140/99., 55/01., 156/04.) do stupanja na snagu posebnog propisa o postupku, načinu polaganja i programu državnog stručnog ispita kojim će se propisati program polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike.

Postupci polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike koji budu započeti, a ne budu dovršeni do stupanja na snagu posebnog propisa iz stavka 1. ovog članka dovršit će se prema odredbama Pravilnika iz stavka 1. ovog članka.

Položeni ili priznati ispiti za sudske službenike na temelju propisa koji su se primjenjivali prije stupanja na snagu ovog Zakona te ispiti položeni sukladno stavcima 1. i 2. ovog članka smatraju se položenim ili priznatim ispitima prema propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Članak 4.

Ministar pravosuđa će pravilnik iz članka 2. kojim je izmijenjen stavak 5. članka 108. donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. rujna 2015.